

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/47/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112228321
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3112228321.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne: Y. M., bytom W., R., štátnej občianky R., zast. JUDr. Radovanom Ulehlo, advokátom so sídlom Winterova 62, Piešťany, proti žalovaným: 1/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dojstojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, a 2/ H., so sídlom X. mája XXX, G., IČO: XX XXX XXX, zast. JUDr. Jánom Kanabom ml., advokátom so sídlom J. Zemana 3141/101, Trenčín, o zaplatenie 14.143,85 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalovaného 1/ a žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. februára 2020, č.k. 26C/16/2013-375, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a IV. **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. **m e n í** tak, že žalovaný 2/ je povinný zaplatiť úrok z omeškania 8,76 % ročne zo sumy 7.054,51 eur za obdobie od 4.8.2013 do zaplatenia. Vo zvyšku výroku II. napadnutého rozsudku odvolací súd žalobu zamietá.

III. Žalobkyni **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 7.054,51 eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, výrokom II. uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 8,76 % ročne zo sumy 7.054,51 eur od 11.1.2011 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. vo zvyšku súd žalobu proti žalovaným 1/ a 2/ zamietol, a výrokom IV. žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovaných zaplatenia spoločne a nerozdielne náhrady škody na zdraví vo výške 14.143,85 eur spolu s príslušenstvom. V žalobe žalobkyňa uviedla, že dňa 21.10.2010 utrpela zranenia pri dopravnej nehode v motorovom vozidle, ktorého vlastníkom a prevádzkovateľom bol žalovaný 2/ a žalovaný 1/ bol poisťovateľom žalovaného 2/ na základe zmluvy, a proti nemu uplatnila žalobkyňa nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. K dopravnej nehode podľa žalobkyne došlo tak, že zamestnanec (vodič) žalovaného 2/ viedol autobus v B., pričom pred ním prudko zabrzdilo neznáme osobné motorové vozidlo nezisteného evidenčného čísla, ktorému vošiel na prechod pre chodcov nezistený chodec, a vodič žalovaného 2/ na situáciu zareagoval tak, že zabrzdil autobus, aby nenarazil do vozidla pred ním stojaceho, následkom čoho spadla a utrpela zranenia. Ich následkom vznikla žalobkyni škoda spočívajúca v nákladoch bezprostredne vynaložených v súvislosti s liečením zranenia a prevozom do miesta bydliska (R.) vo

výške 7.220 eur, keďže bola transportovaná lietadlom ležmo a cestovala dňa 26.10.2010, teda v iný deň, než v ten, na ktorý mala zaplatený letenku. Za škodu žalobkyňa považovala aj 110 eur za výjazd ambulancie zdravotnej a záchranej služby (ZZS), 749 eur za vyšetrenie a pobyt v nemocnici F., 120 eur za výjazd ambulancie ZZS, ďalej 1.160,35 eur za letenku za prevoz z Z. do G. a 5.080,66 eur za letenku za prevoz z Z. do G.. Ďalej žalobkyňa v žalobe uviedla, že lekársnym posudkom za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, vypracovaným MUDr. Rozáliou Čunčíkovou zo dňa 21.8.2012, bola stanovená hodnota bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia pri počte bodov na sumu 6.923,85 eur. Obaja žalovaní s podanou žalobou žalobkyne nesúhlasili.

3. Súd prvej inštancie najskôr preskúmal, či nárok žalobkyne nie je premlčaný, nakoľko obaja žalovaní vzniesli v konaní námietku premlčania. Po jej preskúmaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že námietka premlčania nebola vznesená dôvodne. Nárok žalobkyne bol uplatnený včas.

4. Následne súd prvej inštancie preskúmal, či za tvrdenú škodu žalobkyne zodpovedá žalovaný 2/. Zistil, že u žalovaného 2/ boli naplnené základné predpoklady zodpovednosti za škodu podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný 2/ mal právnu a faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom.

5. Súd prvej inštancie ďalej skúmal, či žalobkyňa skutočne vznikla škoda tak, ako to v žalobe tvrdila. Bolo preukázané, že dňa 21.10.2010 sa stala škodová udalosť, a to pád žalobkyne v autobuse na podlahu autobusu, ktorého prevádzkovateľom bol žalovaný 2/, a to v dôsledku náhleho pribrzdenia autobusu. Žalobkyňa v dôsledku náhleho pribrzdenia autobusu utrpela zranenia v oblasti panvy. Súd prvej inštancie konštatoval, že za okolnosť majúcu pôvod v prevádzke je považované aj prudké zabrzdenie v prostriedku hromadnej dopravy. Podľa súdu prvej inštancie bola teda škoda žalobkyne spôsobená okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke dopravného prostriedku, pretože rýchlosť je osobitnou vlastnosťou dopravného prostriedku a prudké pribrzdenie dopravného prostriedku je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke. Keďže bola žalobkyňa spôsobená škoda okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke autobusu, do úvahy podľa súdu prvej inštancie neprichádzala možnosť zbavenie sa zodpovednosti v zmysle § 428 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalobkyňa bola skutočne dňa 21.10.2010 v súvislosti s pádom v autobuse po prudkom pribrzdení autobusu ošetrovaná na pohotovosti v nemocnici F., kde po vykonaní röntgenu u nej bola zistená zlomenina horného a dolného vretienka ľavej lonovej kosti bez posunu. Súd prvej inštancie považoval za preukázané tiež to, že žalobkyňa nemala toto zranenie lonovej kosti pri prijatí v kúpeľoch, ale utrpela ho až dňa 21.10.2010 v autobuse mestskej dopravy.

6. Žalovaný 1/ v konaní žiadal zohľadniť spoluzavinenie žalobkyne na spôsobenej škode v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie spoluzavinenie žalobkyne na vzniknutej škode odmietol. Žalovaný podľa súdu prvej inštancie nepreukázali, že by si žalobkyňa čo i len sčasti zavinila spôsobenú škodu. Žalobkyňa už v žalobe uviedla, že sa počas jazdy v autobuse držala, no napriek tomu bola pri prudkom zastavení strhnutá ostatnými spolucestujúcimi na zem. V rámci svojho výsluchu pred súdom prvej inštancie tiež uviedla, že sa držala o kovový stĺpik v autobuse. Nebolo podľa súdu prvej inštancie preukázané, že sa by žalobkyňa počas jazdy nedržala zábradlia vozidla alebo iným spôsobom si zavinila pád v autobuse počas jazdy. Žalovaní netvrdili a ani nepredložili taký dôkaz, napríklad prepravný poriadok, z ktorého by vyplývala povinnosť cestujúceho počas prepravy si sadnúť na voľné miesto na sedenie a netvrdili ani to, že by táto povinnosť cestujúceho bola zreteľne vyznačená v autobuse tak, aby ju cestujúci mohol už pri nastúpení do autobusu zaevidovať a riadiť sa ňou. V autobuse bolo možné počas prepravy aj stáť, čo súdu prvej inštancie vyplývalo aj zo žalovaným 2/ predložených výňatkov z technického preukazu, v ktorom bolo uvedených 54 miest na státie a 25 miest na sedenie. Skutočnosť, že si žalobkyňa nesadla na voľné miesto v autobuse, je podľa súdu prvej inštancie irelevantná, keďže podľa jej vyjadrenia sa počas prepravy držala zábradlia určeného na zaistenie bezpečnosti prepravovanej osoby. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyňa vynaložila náležitú opatrnosť primeranú okolnostiam, aby predišla pádu počas jazdy a vzniku ujmy na zdraví. Tvrdenie žalovaného 1/, že žalobkyňa sa počas prepravy nedržala kovového stĺpika, a preto spadla, nebolo ničím preukázané. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalovaným sa nepodarilo relevantnými dôkazmi preukázať zavinenie žalobkyne, ktoré by celkom alebo sčasti vylučovalo zodpovednosť žalovaného 2/ za spôsobenú škodu v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že v plnom rozsahu za škodu zodpovedá žalovaný 2/ ako prevádzkovateľ dopravného prostriedku podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka a žalovaný 1/ ako poisťovateľ, proti ktorému má žalobkyňa podľa §

15 zákona č. 381/2001 Z.z. právo priamo uplatniť nárok na náhradu škody. Základ nároku tak súd prvej inštancie považoval za daný u oboch žalovaných.

7. Následne sa súd prvej inštancie venoval výške škody. Žalobkyňa za bolesť a za náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia žiadala žalobou od žalovaných zaplatiť sumu 6.923,85 eur. K tomuto nároku predložila lekárske posudok vypracovaný MUDr. Čunčíkovou zo dňa 21.8.2012. S ním žalovaný 1/ nesúhlasil. Žalobkyňa však napokon predložila súdu prvej inštancie lekárske posudok vypracovaný znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia, MUDr. Mariánom Pamulom zo dňa 5.1.2020. Tento znalecký posudok už žiadna zo sporových strán nenamietala. Znalec určil za bolesť celkový počet 70 bodov. Sťaženie spoločenského uplatnenia znalec neobodoval z dôvodu, že zranenie nezanechalo trvalé následky hodnotiteľné podľa zákona č. 437/2004 Z.z. Výsledná suma bolestného podľa počtu bodov predstavovala 1.042,30 eur. Súd prvej inštancie považoval lekárske posudok znalca MUDr. Pamulu za komplexný a presvedčivý. Súd prvej inštancie potom dospel k záveru, že nárok žalobkyne čo do bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia je dôvodný len v časti bolestného vo výške 1.042,30 eur.

8. Žalobkyni podľa súdu prvej inštancie patrí náhrada škody aj za náklady, ktoré vynaložila za prevoz sanitkou na lekárske ošetrenie do zdravotníckeho zariadenia, poplatky za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v nemocnici F. ako aj náklady, ktoré uhradila za prevoz z B. na letisko do Z. a náklady na letecký prevoz ležmo do G.. Žalobkyňa je občiankou štátu R., spočiatku bola liečená na území Slovenskej republiky, a za účelom ďalšej liečby musela byť prevezená do domovského štátu, keďže na území Slovenska jej nemohla byť poskytovaná zdravotná starostlivosť bezplatne na základe verejného zdravotného poistenia. Tieto náklady teda podľa súdu prvej inštancie vynaložila žalobkyňa účelne pri liečení následkov poranení, ktoré utrpela pri dopravnej nehode. Podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka spadajú tieto výdavky žalobkyne pod účelné náklady spojené s liečením. Jedná sa tiež o škodu na zdraví, na ktorú sa vzťahuje rozsah poistenia zodpovednosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že žalobkyňa uhradila náklady vo výške 110 eur za výjazd ambulancie ZZS zo dňa 21.10.2010, keď bola z miesta nehody prevezená do nemocnice F. na ambulanciu chirurgickej pohotovostnej služby za účelom poskytnutia neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Za účelne vynaložené náklady spojených s liečením zranení žalobkyne pokladal súd prvej inštancie aj náklady vo výške 120 eur za výjazd ambulancie ZZS zo dňa 22.10.2010, ktorým bola žalobkyňa prevezená z hotela v B. späť do nemocnice F.. Súd prvej inštancie mal ďalej za preukázané, že žalobkyňa uhradila nemocnici F. náklady na vyšetrenia a za hospitalizáciu na ortopedickom oddelení v období od 22.10.2010 do 24.10.2010 a náklady za prevoz do Bratislavy na letisko v celkovej výške 749 eur. Tieto náklady súd prvej inštancie považoval za účelné a nevyhnutné, spojené s liečbou následkov úrazu. Ďalej mal súd prvej inštancie za preukázané, že lekármi bol žalobkyni odporúčaný transport na letisko a počas letu v horizontálnej polohe na lôžku a že žalobkyňa po prilete do R. potrebovala hospitalizáciu za účelom je ďalšej liečby. Súd prvej inštancie tak pokladal za preukázané, že vzhľadom na zdravotný stav žalobkyne po úraze musela byť lietadlom transportovaná do R. ležmo. Súd prvej inštancie na tomto základe ustálil, že v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou je aj cena letenky vo výške 5.033,21 eur, ktorú musela žalobkyňa uhradiť za prevoz ležmo počas leteckej prepravy z Z. do R. dňa 26.10.2010. Žalovaní popierali, že škodu predstavuje letenka z Z. do G. vo výške 1.149,53 eur na 26.10.2010 (teda druhá letenka), ktorá bola vystavená tiež na meno žalobkyne. Súd prvej inštancie v tomto prípade konštatoval, že chýba vecná príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a nákladmi na túto letenku, keďže túto letenku by musela žalobkyňa uhradiť, aby sa dňa 26.10.2010 prepravila z Z. do R. bez ohľadu na to, či by ku škode na jej zdraví v autobuse došlo alebo nie. Preto v časti o zaplatenie letenky vo výške 1.149,53 eur nepovažoval nárok žalobkyne súd prvej inštancie za dôvodný.

9. Súd prvej inštancie tak priznal žalobkyni náhradu škody vo výške 7.054,51 eur, pozostávajúcu z bolestného vo výške 1.042,30 eur, nákladov spojených s liečením vo výške 110 eur, 120 eur, 749 eur, ceny letenky vo výške 5.033,21 eur. V ostatnej časti žalobu žalobkyne zamietol.

10. Súd prvej inštancie následne rozhodoval o uplatnenom nároku žalobkyne na úroky z omeškania. Súd prvej inštancie aplikoval § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Žiadna zo strán podľa mienky súdu prvej inštancie neuviedla dátum, kedy presne bola žalovanému 2/ ako osobe zodpovednej za spôsobenú škodu po prvýkrát doručená výzva žalobkyne na náhradu škody na zdraví. Žalovaný 2/ však netvrdil, že by mu

nebola doručená výzva žalobkyne na náhradu škody. Z emailu žalovaného 2/ zo dňa 10.1.2011 vyplýva podľa súdu prvej inštancie, že ním reagoval na výzvu žalobkyne na zaplatenie náhrady škody v tom smere, že výzvu žalobkyne zaslal svojmu poisťovateľovi, teda žalovanému 1/ na ďalšiu realizáciu. Z toho mal súd prvej inštancie za zrejmé, že žalovanému 2/ bola výzva žalobkyne doručená najneskôr dňa 10.1.2011. Skorší dátum omeškania žalovaného 2/ nebol podľa súdu prvej inštancie preukázaný. Súd prvej inštancie potom ustálil, že dátum, kedy sa žalovaný 2/ dostal do omeškania s náhradou škody, je deň 11.1.2011, t.j. nasledujúci deň po zaslaní emailovej odpovede žalobkyňi. Úrok z omeškania tak súd prvej inštancie priznal žalobkyňi voči žalovanému 2/ od tohto dátumu v uplatnenej výške. Žalovaný 1/ sa podľa záveru súdu prvej inštancie v zmysle § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. s náhradou škody doposiaľ nedostal do omeškania, preto žalobu žalobkyne proti žalovanému 1/ v časti o zaplatenie úrokov z omeškania zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa pomeru úspechu vo veci, pričom vzhľadom na čiastočný úspech sporových strán súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 CSP nepriznal žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania.

12. Proti výrokom I. a IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný 1/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

13. Namietal, že nie je možné pri hodnotení dôkazov neprihliadať na záznam Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava z dopravnej nehody zo dňa 22.10.2010, z ktorého jednoznačne vyplýva, že rozhodujúcou príčinou vzniku úrazu u žalobkyne bolo porušenie § 47 ods. 1 zákona o cestnej premávke. Ako subjekt zodpovedný za vznik škody na zdraví bola určená práve žalobkyňa. Nie je možné neprihliadnuť na tento záznam s odôvodnením, že z neho nevyplýva, z akých skutkových zistení a dôkazných prostriedkov bol políciou učinенý záver, že za poranenie panvy si zodpovedá sama žalobkyňa. Pre konanie je podstatné, že takýto záver políciou učinенý bol a nie je dôvod, aby ho súd nevzal do úvahy. Nemôže byť na ťarchu žalovaných, že zo záznamu nevyplývajú skutkové okolnosti a dôkazné prostriedky, ani to, že priestupkový spis bol skartovaný. Od samého začiatku sporu teda chýbal preukázaný právny základ na poskytnutie akéhokoľvek plnenia.

14. Ďalej žalovaný 1/ upozornil, že z výpovede svedkov na pojednávaní (vodič autobusu p. B., p. W.) a napokon aj z výpovede samotnej žalobkyne bolo preukázané, že autobus nešiel rýchlo. Vodič na pojednávaní uviedol, že išiel rýchlosťou maximálne 10 až 12 km/h. Nemohol ísť rýchlo, keďže sa rozbiehal zo zastávky. Je pravdou, že svedkyňa p. W. uviedla, že dôsledku pribrzdzenia autobusu spadla zo sedačky tvárou na zem. Svedkyňa však podľa vlastného popisu sedela v tomto konkrétnom prípade v strede autobusu na sedadle, pred ktorým nebolo iné sedadlo, preto sa neudržala a spadla. Na inom mieste táto svedkyňa uviedla, že pri sedadle, na ktorom sedela, nebolo zábradlie na držanie, a preto v dôsledku pribrzdzenia spadla na zem. Svedkyňa tak spadla nielen v dôsledku pribrzdzenia autobusu, ale predovšetkým v dôsledku toho, že sa pri sedení ničoho nedržala. Možno teda vyvodiť záver, že k takémuto následku by nedošlo za predpokladu, že by sa držala. Táto skutočnosť len podporuje záver prezentovaný v zázname Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava o zodpovednosti žalobkyne za spôsobenú škodu. Zarážajúce je, že svedkyňa sedela presne v tej časti autobusu, ako mala podľa výpovede stáť žalobkyňa, a napriek tomu nepočula v autobuse krik ľudí a ani si nevšimla, že by bol niekto iný zranený. Žalobkyňa pred dožiadaným súdom uviedla, že zabrzdenie bolo také silné, že ľudia začali padať a ľudia tiež začali v panike kričať, niektorí spadli na podlahu, dokonca žalobkyňa mala vidieť malého chlapca, ktorý si v dôsledku nehody veľmi silno udrel čelo o predné okno a krvácal. Tieto skutkové tvrdenia však nekorešponujú s tvrdeniami svedkyne, ktorá nepočula krik ľudí a ani si nespomínala na zraneného krvácajúceho chlapca. Je vylúčené, aby si vodič nevšimol, že dieťa si udrela hlavu o predné okno a krvácalo a že by takto zranené dieťa nebolo označené v zázname Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava. Vodič si tiež počas jazdy nič nevšimol.

15. Následne žalovaný 1/ zdôraznil, že vodič na pojednávaní uviedol, že všetci cestujúci sú povinní sedieť alebo sa držať ochranného zábradlia v autobuse. Z vykonaných dôkazov vyplýva, že žalobkyňa v autobuse nesedela napriek tomu, že bolo voľné sedadlo, pretože chcela stáť pri svojom partnerovi. Súd prvej inštancie túto skutočnosť považoval za irelevantnú, nakoľko žalobkyňa sa podľa súdu prvej inštancie počas prepravy držala zábradlia určeného na zaistenie bezpečnosti prepravovanej osoby. Skutočnosť, že sa žalobkyňa držala, si však súd prvej inštancie osvojil a považoval za preukázanú len na základe výpovede žalobkyne, ktorá je však v zjavnom rozpore so záznamom Okresného riaditeľstva

Policajného zboru Trnava, ako aj so skutočnosťou, že autobus išiel pomaly. Tiež je zrejmé, že nepopadali všetci ľudia v autobuse ako by tomu bolo v prípade prudkého zabrzdzenia vo vyššej rýchlosti a bezpečne je preukázané, že svedkyňa, ktorá spadla, sa nedržala. Niet preto žiadneho rozumného dôvodu sa domnievať, že žalobkyňa sa riadne držala.

16. Žalovaný 1/ pripomenul, že žalobkyňa mala v čase škodovej udalosti XX rokov, teda ak by sa aj držala, nemožno to porovnať s zdržaním sa mladého človeka. V záujme bezpečnosti žalobkyne bolo, aby si sadla na voľné sedadlo. Žalobkyňa tak nespravila, čím sa vystavila nebezpečenstvu pádu v prípade prudšieho pribrzdzenia autobusu.

17. Poukázal tiež na písomnú výpoveď W. zo dňa 5.11.2018, z ktorej vyplýva, že žalobkyňa bola po úraze sanitkou prevezená na chirurgickú pohotovostnú službu, kde podľa záznamu nebola ochotná spolupracovať, následne bola prevezená do hotela sanitkou. Pacientka nástojila na zotrvaní v hoteli, nechcela ísť do nemocnice. Na ďalší deň bola opakovane doporučená hospitalizácia. Je tak zrejmé, že náklady za výjazd z ambulancie 22.10.2010 zaviniла výlučne žalobkyňa. Hoci žalobkyňa odlietala domov až dňa 26.10.2010, už dňa 24.10.2010 na vlastnú žiadosť a dobrovoľne opustila nemocničné zariadenie napriek poučeniu o svojom zdravotnom stave a možných následkoch, čo potvrdila podpisom.

18. Podľa správy X. zo dňa 21.10.2010 bol pacientke doporučený transport do R. čo najskôr, v správe sa ale nenachádza zmienka o nutnosti transportu ležmo. Nie je podľa žalovaného 1/ zrejmé, či a ako dodržiavala žalobkyňa v hoteli odporučený liečebný režim a či sama vlastným pričinením nespôsobilá zhoršenie svojho zdravotného stavu.

19. Podaným odvolaním žalovaný 1/ nesúhlasil ani s výrokom o náhrade trov konania. V tomto prípade mal súd prvej inštancie postupovať podľa § 256 ods. 2 CSP. Hoci spor začal už v roku 2013, boli relevantné doklady a preklad dokladov predkladané právnym zástupcom žalobkyne až v priebehu rokov 2019 až 2020. V tejto súvislosti žalovaný 1/ poukázal na pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 16.7.2019 za účelom výsluchu žalobkyne, pričom toto pojednávanie sa neuskutočnilo. Právny zástupca žalobkyne predložil ráno v deň pojednávania doklad o pracovnej neschopnosti, čo bolo stranám oznámené na pojednávaní. Zároveň však žalobca uviedol v ospravedlnení, že žalobkyňa nepricestovala. Bez ohľadu na skutočnosť, či bol právny zástupca PN, bol povinný ihneď, ako sa dozvedel, že jeho klientka nepricestovala, požiadať súd o odročenie pojednávania, ktoré bolo nariadené práve za účelom jej vypočutia. Nakoľko žalobkyňa mala letieť z R., je vylúčené, aby sa jej právny zástupca dozvedel skutočnosť, že nepricestovala, až ráno v deň pojednávania. Týmto konaním vznikli strane aj tľmočnícke zbytočné cestovné náklady, nehovoriac o strate času.

20. S poukazom na túto argumentáciu žalovaný 1/ navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná mu náhradu trov konania v plnom rozsahu.

21. Proti výrokom I., II. a IV. tohto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie i žalovaný 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

22. Uviedol, že sa nemohol dostať do omeškania, nakoľko v konaní nebol preukázaný právny základ nároku ani jeho výška. List zaslaný advokátom žalobkyne zo dňa 26.11.2010, ktorý mu bol adresovaný, nemožno považovať za výzvu na plnenie v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka. Samotná žalobkyňa si týmto listom uplatnila nárok vo výške 7.540,77 eur, pričom uviedla, že náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia bude uplatňovať po vyhodnotení jednotlivých nárokov po skončení liečenia. V liste právny zástupca žalobkyne neuviedol, dokedy má byť plnenie poskytnuté, ani od koho ho žiada. Z textu listu vyplýva, že sumu si nárokuje od poisťovne, nakoľko cituje výlučne § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. - uplatnenie škody proti poisťovni. Na tento email žalobkyne odpovedal dňa 10.1.2011 W. H., pričom v tom čase bol jediným spoločníkom J. H., konateľkou bola T. H.. Spoločník ani konateľka o tomto liste nemali vedomosť.

23. Vec považoval za vybavenú, nakoľko ju mali riešiť dve poisťovne a k listu bol pripojený aj záznam z dopravnej nehody zo dňa 23.10.2010 Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava, z ktorého je zrejmé, že zodpovedným subjektom za škodu bola priamo žalobkyňa. Rozhodujúcou príčinou vzniku úrazu žalobkyne podľa žalovaného 2/ bolo teda porušenie § 47 ods. 1 zákona o cestnej premávke.

Pri zabrzdení autobusu spadli traja cestujúci vrátane žalobkyne, ostatní cestujúci nespádli ani neboli zranení. V tomto prípade bolo napriek objektívnej zodpovednosti za škodu dôležité dôsledne sa zaoberať mierou spoluviny žalobkyne a jej vlastného správania sa vo vozidle verejnej dopravy, ako aj neskôr, čo súd prvej inštancie opomenul.

24. Žalovaný 2/ tiež namietal, že z jeho strany v tom čase nemohlo prísť k plneniu, nakoľko zo záznamu o dopravnej nehode vyplývala zodpovednosť za škodu žalobkyňou samotnou. Pokiaľ ide o doklady, o ktoré sa mal nárok opierať, tieto boli predkladané až v priebehu súdneho konania, pričom skutkový stav sa diametrálne líšil počas konania. K predkladaniu dochádzalo s odstupom niekoľkých rokov. V čase od 11.1.2011 nemohol byť teda v omeškaní, nakoľko nemohol vedieť, že je povinný plniť, ani koľko. Suma, o ktorej ho informovala žalobkyňa v liste, bola 7.540,77 eur, žalovaná suma bola vo výške 14.143,85 eur a súd prvej inštancie priznal nárok vo výške 7.054,51 eur. Žalovaný 2/ zdôraznil, že tým, že žalobkyňa žalovala istinu vo výške dvojnásobku toho, čo jej súd prvej inštancie priznal, je celkom zrejme nadsadenie žalovanej sumy a obaja žalovaní preto mali dôvodnú pochybnosť o výške skutočnej škody, čo bolo dôvodom neplnenia na strane poisťovne, lebo nemala preukázanú výšku škody a zo záverov policajného šetrenia vyplývalo zavinenie samotnej žalobkyne. Tieto závery nemali dôvod spochybňovať alebo na ne neprihliadať. Upozornil, že zadanie znaleckého posudku na ohodnotenie bolestného bolo žalobkyňou avizované až na pojednávaní dňa 17.5.2019, teda o 7 rokov neskôr od podania žaloby. Čo sa týka výšky náhrady škody, v časti bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, žalobkyňa pôvodne uplatnila obidva nároky. Samotný znalecký posudok MUDr. Pamulu, vypracovaného dňa 5.1.2020, z ktorého sa dozvedeli o skutočnej výške bolestného, sa teda žalovaní mohli dozvedieť až z tohto posudku, a teda nemohol byť skôr ani v omeškaní.

25. Žalovaný 2/ odvolaním spochybňoval i rozhodnutie o úrokoch z omeškania voči žalovanému 1/. Namietal, že takýmto výkladom súdu prvej inštancie zákona a akceptáciou súčasnej judikatúry plošne na všetky prípady v podobných veciach by bol v súvislosti s plnením poškodenému z PZP nastolený taký stav, že poisťovateľ, v značnej finančnej presile, by sa svojej povinnosti mohol vyhnúť prostredníctvom odpovede poškodenému bez hrozby sankcionovateľnosti tohto konania, čo by viedlo jednak k množeniu súdnych sporov, a jednak k demotivácii samotného poisťovateľa plniť iba odôvodnených prípadoch. Súčasná judikatúra zásadne narúša doposiaľ dostatočne zrozumiteľne úpravu úrokov z omeškania a v tomto prípade, kedy bol na plnenie úrokov z omeškania zaviazaný nie žalovaný 1/, ale iba on, v konečnom dôsledku prináša značnú právnu neistotu. Nepovažoval preto rozhodnutie o úrokoch z omeškania za správne. Nemohol vedieť, v akej výške mal plniť, či mal plniť on sám, vzhľadom na to, že bol poistený, mal za to, že má plniť poisťovňa a z toho dôvodu sa nemohol nijakým spôsobom dostať do omeškania už v čase odo dňa 11.1.2011. Nebol žalobkyňou vyzvaný k plneniu, nedokázal ovplyvniť postoj žalovaného 1/ a skutočnosť, že poisťovňa neplnila. Nepovažoval za spravodlivé požadovať výlučne od neho, aby napriek tomu, že bol poistený, hradil úrok z omeškania, ktorého výška sa vyšplhala na tisíce eur. Ak sa nedostal do omeškania žalovaný 1/, nemohol sa dostať ani on. Ak by boli ako žalovaní za súčasného stavu zaviazaní na plnenie tak, ako je to uvedené v rozsudku, v prípade, ak poisťovňa nebude plniť, úroky budú plynúť aj naďalej a on sa bude dostávať stále do väčšieho omeškania. Takáto situácia je jednoznačne v jeho neprospech, nie je spravodlivá a on ju nemá ako do budúcnosti ovplyvniť. Práve pre takéto prípady bol poistený, dokonca u dvoch poisťovní a v prípade, ak by bol právoplatný rozsudok v súčasnom znení, mohlo by ísť o nebezpečný precedens do budúcnosti. Povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vzniká až doručením rozhodnutia súdu o výške náhrady škody a on by sa do omeškania mohol dostať až v prípade nesplnenia si povinnosti, ktorá mu bola uložená rozhodnutím súdu v lehote určenej na plnenie.

26. Žalovaný 2/ vytýkal ďalej posúdenie súdu prvej inštancie v otázke spoluzavinenia žalobkyne na vzniku škody. Upozornil, že bolo preukázané, že autobus nešiel rýchlo, práve naopak, maximálne 10 až 12 km/h. Šofér, svedok B., uviedol, že cestujúci policajtom uviedli, že nevedia o tom, že by prudko zabrzdil. Počas jazdy si nič nevšimol, keďže mal spätné zrkadlo v autobuse a ani nepočul, že by niekto spadol. Svedkyňa W. uviedla, že taktiež spadla, sedela v strede autobusu na sedadle, pred ktorým nebolo iné sedadlo, a preto sa neudržala a spadla. Svedkyňa videla ako okrem nej spadli dvaja mladí ľudia, následne sa postavili. Žalovaný 2/ tak akcentoval, že vzhľadom na rýchlosť autobusu a absenciu brzdných dráh, ak by sa svedkyňa W. držala, pravdepodobne by nespádla. Ak by sa žalobkyňa bola držala zábradlia v autobuse tak, ako to tvrdí, pri rýchlosti 10 až 12 km/h by s najväčšou pravdepodobnosťou v autobuse nemohla spadnúť. Ďalej žalovaný 2/ zdôraznil, že v autobuse nikto, vrátane šoféra a svedkyne W., nepočul krik. To je v zrejmom rozpore s tým, ako udalosť interpretovala pri výsluchu samotná

žalobkyňa, ktorá tvrdila, že cestujúci hŕfne padali na zem a dieťa si vpredu rozbilo hlavu o okno autobusu. Je vylúčené, že by si uvedené nikto iný z autobusu nevšimol. Navyše samotná žalobkyňa potvrdila, že v autobuse po tom, ako nastúpila, bolo voľné miesto na sedenie, avšak si tam nesadla, nakoľko chcela stáť pri svojom partnerovi. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že je irelevantné, že žalobkyňa si nesadla na voľné miesto, nebola podľa žalovaného 2/ ničím preukázaná ani potvrdená a vyplýva výlučne z tvrdenia žalobkyne. Výsluchy svedkov, žalobkyne, šetrenie udalosti políciou a samotný priebeh udalosti však samo osebe napovedá, že žalobkyňou interpretovaný priebeh dopravnej nehody nekorešpondoval s realitou a možno vyvodit' predpoklad, že k pádu by nebolo došlo, ak by sa žalobkyňa držala tak, ako to uvádzala. Z toho jednoznačne vyplýva minimálne spoluzavinenie žalobkyne, ktorá napriek tomu, že v autobuse bolo voľné miesto na sedenie, v autobuse stála, a ak sa aj počas státia držala, nedržala sa poriadne.

27. Podľa názoru žalovaného 2/ mu nemôže byť na ľarchu skutočnosť, že spis z priestupkového konania bol skartovaný v roku 2016. K dopravnej nehode došlo dňa 21.10.2010, žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 22.10.2012. Súd prvej inštancie do roku 2016 nezabezpečil priestupkový spis. Žalovaný 2/ disponoval záznamom o dopravnej nehode, kde samotný orgán polície mal za ustálené zavinenie žalobkyne. Z tohto pohľadu nemal žiaden dôvod, prečo by mal plniť žalobkyňou uplatňovanú sumu. Mal záznam z dopravnej nehody, kde bol vinník určený. Nemal dôvod sponchybňovať záver a na pojednávaniach opätovne dokazovať to, čo už iný orgán prešetroval. Vinník bol ustálený a toto bolo potrebné v rozhodnutí zohľadniť minimálne v otázke spoluviny. Je samozrejme, že cestujúci je povinný vo svojom záujme aj v záujme iných voliť vždy najbezpečnejší spôsob prepravy, čo žalobkyňa neurobila, pritom voľné miesto videla.

28. Žalovaný 2/ mal za to, že nikde v správe lekárov nebolo uvedené odporúčenie transportu ležmo. Žalobkyňa na výsluchu dňa 15.11.2019 sama uviedla, že ju mal ošetrovať lekár arabskej národnosti, čo bolo dôvodom odmietnutia hospitalizácie. Je evidentné, že žalobkyňa dvakrát odišla z nemocnice, a to na vlastnú žiadosť, napriek tomu, že bola o následkoch takéhoto konania poučená a jednoznačne jej bola doporučená hospitalizácia. Z ničoho nevyplýval nutný transport žalobkyne ležmo, žalobkyňa mohla svojím konaním spôsobiť zhoršenie svojho zdravotného stavu. Nijakým spôsobom nebolo preukázané, ako sa žalobkyňa správala po prepustení z nemocnice, následky na svojom zdravotnom stave mohli byť spôsobené nedodržaním odporúčania lekárov o hospitalizácii. Naopak, žalobkyňa nespolupracovala, uprednostnila svoje vlastné náboženstvo a presvedčenie pred zdravotným stavom. Žalobkyňa najskôr sama opustila nemocnicu, pohybovala sa, aby po niekoľkých dňoch bola nútená letieť ležmo. Konštatoval, že žalobkyňa svojím neuváženým konaním tak v samotnom autobuse, ako aj následne vyhýbaním sa hospitalizácii a liečbe významnou mierou sa pričiniła na následkoch na svojom zdravotnom stave a aj to malo byť zohľadnené. Žalobkyňa mohla skôr chodiť a na vlastnú žiadosť opustiła nemocnicu. Bolo iba na rozhodnutí žalobkyne, že napriek odporúčaniu lekárov opustila nemocnicu a rozhodla sa letieť domov. Žalobkyne mohla byť poskytnutá adekvátne lekárska starostlivosť na Slovensku. Svojím nezodpovedným konaním, ktoré nikto nevedel ovplyvniť, spôsobiła žalobkyňa zhoršenie svojho zdravotného stavu, a to až do takého štádia, že nebola schopná sedieť a musela ležať.

29. Čo sa týka výroku o náhrade trov konania, aj tento považoval žalovaný 2/ za nesprávny. Ak by žalobkyňa predkladala relevantné doklady hneď, súdny spor by netrval 8 rokov. Vzhľadom na to, že spor sa neúmerne predlžoval, predovšetkým nekonaním žalobkyne, súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní o trovách konania vychádzať z § 257 CSP. Pri rozhodovaní o trovách konania mal súd prvej inštancie možnosť okrem vyslovenia, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, taktiež pomerne rozdeliť náhradu trov konania a skúmať tak konkrétne okolnosti prípadu, najmä procesné zavinenie vzniknutých trov.

30. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalovaný 2/ odvolaciemu súdu navrhol, aby zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietne. Výrok IV. o náhrade trov konania žiadal zmeniť tak, že mu súd prizná nárok na plnú náhradu trov konania.

31. K podaným odvolaniam žalovaných sa žalobkyňa písomne nevyjadřila.

32. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu, t.j. vo výrokoch I., II. a IV. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

33. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tomto rozsahu právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

34. Odvolanie v tejto veci podali obaja žalovaní. Vzniesli viaceré námietky, sčasti sa kryjúce, sčasti nie. V častiach, v ktorých sa prekrývali, odvolací súd poskytol jednu komplexnú odpoveď. Odvolací súd preto najskôr posúdil odvolacie námietky oboch žalovaných vzťahujúcich sa k otázke spoluzavinenia žalobkyne na vzniknutej škode, teda tieto námietky mierili k samotnému základu zodpovednosti žalovaných. Obaja žalovaní zastávali názor, že táto otázka nebola dostatočne zohľadnená. Následne sa odvolací súd venoval namietanej výške škody. Žalovaný 1/ spochybňoval účelnosť nákladu spojeného s liečením - výjazd zdravotnej a záchrannej služby (ZSS) zo dňa 22.10.2010. Potom odvolací súd pristúpil k hodnoteniu odvolacích námietok oboch žalovaných k nutnosti presunu žalobkyne do R. ležmo. Tu sa odvolací súd zvlášť venoval i námietke žalovaného 2/, ktorý mal za to, že žalobkyňa si prevoz ležmo spôsobila svojim konaním. Po vyriešení týchto námietok odvolací súd skúmal námietku žalovaného 2/ ohľadom priznaného úroku z omeškania voči nemu. Nakoniec odvolací súd preskúmal námietky oboch žalovaných k náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie.

35. Odvolací súd dospel po ich preskúmaní k záveru, že nie sú dôvodné.

36. K posúdeniu otázky spoluzavinenia žalobkyne za vzniknutú škodu obaja žalovaní namietali viacero skutočností. Žalovaný 1/ mal za to, že od začiatku sporu chýbal právny základ na poskytnutie akéhokoľvek plnenia. Obaja žalovaní sa zhodli na tom, že záznam Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava zo dňa 22.10.2010 z dopravnej nehody jasne označuje žalobkyňu za subjekt zodpovedný za vznik jej škody. Príčinou vzniku úrazu podľa tohto záznamu bolo porušenie § 47 ods. 1 zákona o cestnej premávke žalobkyňou. Obaja žalovaní tiež zdôrazňovali, že autobus, v ktorom došlo k zraneniu žalobkyne, nešiel rýchlo (max. 10 - 12 km/h), keďže sa práve rozbiehal zo zastávky. Žalobkyňa sa počas jazdy dostatočne nedržala. Ak by sa držala, nespada by. Pri rýchlosti 10 - 12 km/h by žalobkyňa, ak by sa poriadne držala, nespada. Žalobkyňa mala v čase úrazu XX rokov, teda bolo v jej záujme, aby si sadla na voľné miesto. Ak tak nespravila, sama sa vystavila nebezpečenstvu pádu. Žalobkyňa podľa žalovaných mala sedieť, nie stáť. Žalovaní mali za to, že nebolo preukázané, že by bolo v autobuse v čase vzniku nehody počuť krik, ako to tvrdila žalobkyňa. Počas jazdy si vodič autobusu nevšimol, že by žalobkyňa spadla. Nespadli v dôsledku pribrzdzenia viacerí ľudia. Ak by sa svedkyňa W., ktorá spadla, držala, nespada by.

37. Predovšetkým odvolací súd nepovažuje za správny názor žalovaného 1/, že od začiatku sporu chýbal právny základ na poskytnutie akéhokoľvek plnenia, teda že by bolo spoluzavinenie žalobkyne na škode výlučné. Za situácie, keď škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky (§ 427 OZ <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrngqzdo>>), pričom príčinou vzniku škody boli okolnosti, ktoré majú pôvod v povahe prevádzky (§ 428 OZ <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzgy2f6nbqfzygc4tbm5zgczrngqzdo>>) a zároveň skutočnosti (okolnosti), ktoré možno pričítať poškodenému (uvedené nebolo v odvolacom konaní sporné), neprichádza v tomto prípade do úvahy ustálenie výlučného zavinenia (zapríčinenia škody) poškodeného (zhodne R 80/1970).

38. Na tento záver nadväzuje i nutnosť odmietnutia mienky oboch žalovaných, že zodpovednosť za vzniknutú škodu nesie výlučne žalobkyňa, keďže to tak bolo ustálené v zázname Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trnava zo dňa 22.10.2010. Navyše treba podotknúť, že takýmto záznamom, hoci vyhotoveným orgánmi polície, nie je súd viazaný (§ 193 CSP). Tento záznam (listina) je dôkaz ako každý iný v konaní (§ 187 ods. 2 CSP), pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (čl. 15 ods. 2 základných princípov CSP). Dôsledkom je potom vyústenie v § 191 ods. 1 CSP, podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Súd prvej inštancie správne v tomto svetle hodnotil všetky dôkazy, a to i s prihliadnutím k téze, že v tomto prípade do úvahy neprichádzalo ustálenie výlučného zavinenia poškodeného na škode. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, v konaní ostalo nepreukázané, z čoho bol orgánmi polície prijatý záver o zavinení následkov nehody samotnou žalobkyňou. V spojitosti s ostatnými skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie uvedený záver polície nekorešponduje.

39. K tvrdeniu žalovaných, že autobus pri vzniku škody žalobkyni nešiel rýchlo, odvolací súd konštatuje, že žalovaní v konaní nepreukázali, že by pri prudkom pribrzdení pri rýchlosti 10 - 12 km/h nebolo možné v idúcom autobuse spadnúť. Strany sporu sú povinné svoje tvrdenia v konaní i podporiť relevantnými dôkazmi (čl. 8 základných princípov CSP). Nie je notoriou, že by prudké pribrzdenie autobusu pri rýchlosti 10 - 12 km/h nemohlo spôsobiť pád cestujúceho. Táto skutočnosť mala byť preto žalovanými preukázaná. Inak zostala iba v rovine tvrdenia, teda bez unesenia dôkazného bremena. To na úspešnú obranu voči žalobe nie je dostatočné. Rovnako žalovaní v konaní nepreukázali, že by sa žalobkyňa počas jazdy v autobuse nedržala. Aj v podanom odvolaní tieto skutočnosti spochybňujú žalovaní iba na základe tvrdení, že ak by sa držala (prípadne poriadne), tak by nespadla, no konkrétnymi dôkazmi túto skutočnosť nepreukázali. Argumentácia žalovaných tu opomína, že žalobkyňa nebola jediná cestujúca, ktorá spadla, ale že spadlo viacero cestujúcich, čo podporuje záver súdu prvej inštancie o absencii porušenia povinností cestujúceho.

40. Obaja žalovaní tiež namietali, že žalobkyňa mala povinnosť v autobuse sedieť. Žalovaní pri tejto námietke ale podľa odvolacieho súdu prehliadajú v konaní preukázanú skutočnosť (ktorú súd prvej inštancie zdôraznil v 29. bode napadnutého rozsudku), že z technického preukazu autobusu, v ktorom k škode žalobkyne došlo, bolo uvedené, že obsahuje 54 miest na státie a 25 miest na sedenie. Žalovaní prehliadajú i preukázanú skutočnosť, že prepravný poriadok nebol žalovanými predložený, ktorý by prikazoval cestujúcemu počas jazdy sadnúť si. Prehliadajú žalovaní nakoniec i zistenie súdu prvej inštancie, že sami netvrdili (a teda ani nepreukázali), že by v autobuse bolo zreteľne vyznačené, aby si cestujúci počas jazdy sadol na voľné miesto. S týmito podstatnými skutočnosťami žalovaní v odvolaní nepolemizujú. Podľa odvolacieho súdu sú však tieto preukázané fakty, rovnako ako to konštatoval súd prvej inštancie, pri posudzovaní, či mala povinnosť žalobkyňa počas jazdy v autobuse sedieť, kľúčové. Žalovaní v odvolaní povinnosť žalobkyne počas jazdy sedieť dedukujú iba na základe vlastnej mienky. To je popri vyššie uvedených zisteniach bez právneho významu.

41. Podstatné preto je, že v konaní bolo preukázané, že k zraneniu žalobkyne došlo v dôsledku prudkého pribrzdenia autobusu. Odvolací súd nepovažuje za právne významné tvrdenia odvolateľov o nepreukázaní kriku v autobuse počas nehody. Kladné i záporné preukázanie tvrdenia žalobkyne o krikú počas nehody nič nemení na zistení relevantnom z hľadiska právnej normy - že došlo k vzniku škody v dôsledku prudkého pribrzdenia autobusu.

42. Tiež nie je právne významné, či sa svedkyňa W. držala. Preukázané v konaní bolo, že následkom pribrzdenia autobusu spadla i táto svedkyňa. I keby sa nedržala, tento záver jednoznačne podporuje tú skutočnosť, že žalobkyňa naozaj v dôsledku pribrzdenia autobusu spadla a utrpela zranenia (argumentom a fortiori a minore ad maius, od väčšieho k menšiemu - ak spadol následkom pribrzdenia sediaci cestujúci, tým viac mohlo dôjsť k pádu stojaceho cestujúceho).

43. Súd prvej inštancie preto podľa odvolacieho súdu správne vylúčil spoluzavinenie poškodenej, nakoľko nebolo žalovanými v konaní preukázané (§ 441 Občianskeho zákonníka).

44. Žalovaný 2/ v odvolaní tvrdil, že výjazd záchrannej zdravotnej služby (ZSS) zo dňa 22.10.2010 nebol účelne vynaložený náklad spojený v liečení žalobkyne. Tento výjazd ZSS si zavinila žalobkyňa tým, že nebola ochotná spolupracovať s lekármi, nechcela ísť do nemocnice, ale išla na hotel. Na ďalší deň bola žalobkyňa prevezená z hotela do nemocnice. Prevezená z hotela do nemocnice bola tak žalobkyňa vlastnou vinou.

45. S touto odvolacou námietkou sa však už náležite vyrovnal súd prvej inštancie (bod 31. napadnutého rozsudku). Totožne žalovaný 2/ argumentuje i v odvolaní. Relevantné skutočnosti, schopné vyvrátiť záver súdu prvej inštancie o účelnosti takto vynaloženého nákladu, ale v odvolaní žalovaný 2/ nedopíňa. Stačí preto podľa odvolacieho súdu žalovaného 2/ odkázať na bod 31. napadnutého rozsudku. I podľa odvolacieho súdu je totiž relevantné, že z lekárskej správy zo dňa 21.10.2010 nevyplýva, že by bola lekárom odporučená žalobkyni okamžitá hospitalizácia, ktorú by odmietla. Podľa tejto lekárskej správy mala byť žalobkyňa liečená v R.o najskôr. Podstatné bolo podľa odvolacieho súdu i zistenie, že po návrate do hotela nastali u žalobkyne v noci bolesti, pričom uvedené bolo v konaní preukázané i W.. Tieto závery žalovaný 2/ v odvolaní nespochybnil. Prevoz za tejto situácie z hotela do nemocnice bol jednoznačne účelne vynaložený v súvislosti s liečbou žalobkyne.

46. Ďalej obaja žalovaní v odvolaní zhodne namietali prevoz žalobkyne ležmo z Z. do G.. Mali za to, že v konaní nebolo preukázané, že by bolo nutné transportovať žalobkyňu lietadlom ležmo. Žalovaný 2/ v tejto súvislosti zároveň zdôrazňoval, že sama žalobkyňa si svojim nezodpovedným konaním spôsobila zhoršenie svojho zdravotného stavu, a to až do takého, že musela cestovať ležmo.

47. Obaja žalovaní podľa odvolacieho súdu prehliadajú základné zistenia súdu prvej inštancie ohľadom nutnosti transportu žalobkyne domov do R. ležmo. Ošetrojúca lekárka W., ako i listina Štandardné lekárske informácie pre leteckú dopravu vyhotovenú W., primárom ortopedického oddelenia nemocnice F., jasne preukazujú, že transport ležmo bol nevyhnutný. Ošetrojúca lekárka W. v písomnej výpovedi pritom dokonca konštatuje, že pacientke bol transport ležmo nariadený. O tomto závere neslobodno pochybovať vzhľadom i na zranenia, ktoré žalobkyňa utrpela - zlomenina lonovej kosti, narazenie bedrového kĺbu - a teda požadovať od žalobkyne zvládať posediačky niekoľkohodinový transport do G. by bolo necitlivé. Aj tento náklad bol preto správne vyhodnotený súdom prvej inštancie ako účelný, nevyhnutne spojený s liečením následkov nehody. Presun žalobkyne domov do R. i odvolací súd hodnotí ako účelný, nakoľko žalobkyňa na Slovensku nie je zdravotne poistená, pričom náklady na jej liečbu v tuzemsku by boli finančne neúnosné (sama žalobkyňa v konaní zdôraznila, že v R. po príchode musela mesiac stráviť v nemocnici, následne sa podrobila rehabilitácií).

48. Tvrdenie žalovaného 2/, že si žalobkyňa sama spôsobila zhoršenie zdravotného stavu, ktorý vyústil do potreby transportovať žalobkyňu domov do R. ležmo, nebol v konaní preukázaný. V konaní bol preukázaný opak. Žalobkyňa po úraze bola ležiaca. To potvrdila samotná žalobkyňa, ale i jej ošetrojúca lekárka W. v písomnej výpovedi. Opak žalovaný 2/ v konaní nijako nepreukázal a ani k tomuto tvrdeniu, v rozpore s povinnosťou podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi (čl. 8 základných princípov CSP), konkrétne dôkazy nenavrhol. Šancu tak urobiť však žalovaný 2/ mal.

49. Žalovaný 2/ v odvolaní zastával názor, že do omeškania s náhradou škody žalobkyňi sa nedostal. Tvrdil, že email žalobkyne zo dňa 26.11.2010 nemožno považovať za výzvu na plnenie. Nebolo v ňom totiž uvedené, dokedy sa má plnenie poskytnúť. Nesúhlasil s omeškaním tiež preto, že nevedel, koľko mal žalobkyňi plniť a či vôbec, zvlášť ak bol poistený u dvoch poisťovní. Dôkazy žalobkyňa podľa žalovaného 2/ predkladala v konaní postupne, a to s odstupom niekoľkých rokov. Žalovaný 2/ v tejto súvislosti upozornil aj na nespravodlivosť postupu súdu prvej inštancie, keď žalovaný 1/ ako poisťovňa nie je zaviazaný k plateniu úrokov z omeškania, on však áno, pričom ak žalovaný 1/ odmietne plniť istinu, bude dlh narastať iba jemu.

50. Odvolací súd tieto námietky žalovaného 2/ považuje za dôvodné iba čiastočne. Z výzvy žalobkyne na náhradu škody poslanej emailom žalovanému 2/ nie je možné ustáliť, na aké konkrétne nároky žiada žalobkyňa plniť. Preto za riadnu výzvu na plnenie považoval odvolací súd až doručenie žaloby žalovanému 2/, ku ktorému došlo dňa 2.8.2013. V súlade s ust. § 563 OZ bol potom žalovaný 2/ povinný plniť druhého dňa po doručení mailu (3.8.2013), a keďže tak neurobil dostal sa odo dňa 4.8.2013 do omeškania. Odvolací súd preto v časti úroku z omeškania voči žalovanému 2/ napadnutý rozsudok zmenil tak, že úrok z omeškania priznal až od uvedeného dátumu.

51. Čo sa týka ostatných odvolacích námietok žalovaného 2/ voči priznanému nároku na úrok z omeškania tieto dôvodné neboli. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o uložení povinnosti zaplatiť úrok z omeškania len žalovanému 2/ je plne v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR (3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018). Odvolací súd tak opustil svoj skorší odlišný právny názor (17Co/114/2017 zo dňa 25.4.2018) a akceptujúc závery Najvyššieho súdu SR citované v napadnutom rozhodnutí považoval napadnuté rozhodnutie za správne aj v ohľadom tejto otázky.

52. Len pre úplnosť zostáva dodať, že mylí sa žalovaný 2/, keď má za to, že úroky v prípade neplnenia istiny by narastali iba jemu a nie žalovanému 1/. S peňažným plnením sa však žalovaný 1/môže dostať do omeškania až keď nebude plniť v lehote na plnenie uloženej súdom v napadnutom rozhodnutí. Je však pravdou, že za obdobie do rozhodnutia súdu je zodpovedný za omeškanie s peňažným plnením výlučne subjekt zodpovedný za škodu a nie poisťovňa, ktorý dôsledok vyvoláva oprávnené otázky kvality takto nastaveného povinného zmluvného poistenia. Po vyššie uvedenom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR však prakticky neostal priestor na odlišnú interpretáciu zodpovednosti poisťovne za omeškanie s peňažným plnením.

53. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie vo veci samej potvrdil s výnimkou času vzniku omeškania žalovaného 2/ s plnením istiny, v ktorej časti napadnuté rozhodnutie zmenil ako je uvedené vo výroku.

54. Čo sa týka odvolania do trov konania, obaja žalovaní v odvolaní nesúhlasili s rozhodnutím o nároku na náhradu trov pred súdom prvej inštancie. Žalovaný 1/ tvrdil, že súd prvej inštancie mal postupovať podľa § 256 ods. 2 CSP. Spor začal v roku 2013 a žalovaný 1/ zastával názor, že žalobkyňa predkladala v konaní relevantné dôkazy až v priebehu rokov 2019 a 2020. Žalovaný 1/ upriamil pozornosť v tejto súvislosti aj na pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 16.7.2019 za účelom vypočutia žalobkyne. Právny zástupca žalobkyne predložil ráno v deň pojednávania doklad o svojej pracovnej neschopnosti a v ospravedlnení z účasti na pojednávaní uviedol, že žalobkyňa nepricestovala. Považoval za vylúčené, aby sa právny zástupca žalobkyne dozvedel, že žalobkyňa nepricestuje, až v deň pojednávania. Žalovaný 1/ sa domnieval, že tým vznikli v konaní zbytočné trovy, ktoré zavinila žalobkyňa. Žalovaný 2/ nesúhlasil s náhradou trov konania v zásade z totožných dôvodov ako žalovaný 1/. Ak by žalobkyňa predkladala relevantné dôkazy hneď, spor by netrval 8 rokov.

55. Z hľadiska rozhodnutia o trovách konania podľa § 256 ods. 2 CSP (separátne trovy) je významné, že takéto rozhodnutie prichádza do úvahy spravidla popri rozhodnutí založenom na zásade úspechu (§ 255 CSP), pretože podmienky priznania separátnych trov sú spravidla dané len pri časti trov vzniknutých v konaní. Pokiaľ tu teda nie je návrh na rozhodnutie súdu prvej inštancie na priznanie separátnych trov a rozhodnutie súdu o takomto návrhu (pozitívne alebo negatívne) nie je daný dôvod, aby odvolací súd rozhodoval o separátnych trovách prejednávajúc odvolanie do výroku o trovách konania založenom na ust. § 255 CSP. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania založené na zásade úspechu vo veci je stanovením všeobecného pravidla náhrady akýchkoľvek trov vzniknutých v konaní. Platí bez ohľadu na prípadné rozhodnutie o separátnych trovách, a preto odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie aj vo výroku o trovách konania správne založenom na pomere úspechu vo veci.

56. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňa, ktorá bola v odvolacom konaní úspešnejšia, trovy odvolacieho konania nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

57. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyselne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).